

«СХВАЛЕНО»

Вченою радою

КЗВО «Вінницький

гуманітарно-педагогічний коледж»

«___» _____ 202_ р.

Протокол №___

проф. Т. СЛОБОДИНСЬКА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

наказом директора

КЗВО «Вінницький

гуманітарно-педагогічний коледж»

від «___» _____ 202_ р.

№ _____

К. ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ВІДКРИТИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.

1. Загальні положення

Положення регламентує порядок планування, проведення та оцінювання відкритих навчальних занять у Комунальному закладі вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» (далі Коледж).

1.1. *Відкрите навчальне заняття* - форма активного методичного навчання, що забезпечує розвиток та удосконалення професійно-педагогічної компетентності педагогічного працівника (далі викладача).

Відкрите навчальне заняття також є формою педагогічного контролю, який має на меті діагностику рівня професійно-педагогічної компетентності викладача.

1.2. Метою проведення відкритих навчальних занять є: *поширення* перспективного педагогічного досвіду викладачів;

обмін досвідом використання інтерактивних методів, сучасних засобів та прийомів навчання, новітніх педагогічних технологій;

розробка методичних рекомендацій щодо упровадження авторських методик викладання в освітній процес коледжу.

1.3. Функції відкритих навчальних занять:

інформаційна - отримання інформації щодо рівня професійної компетентності, педагогічної майстерності викладача, та рівня підготовленості студентів;

діагностична - визначення провідних методів, засобів, прийомів, технологій, що застосовуються викладачем, їх відповідність цілям навчального заняття, врахування ним специфіки аудиторії; встановлення причин наявних недоліків у знаннях студентів.

мотивуюча - стимулює подальше удосконалення професіоналізму викладача та активізує навчально-пізнавальну діяльність студентів;

прогностична - дозволяє вивчати, узагальнювати та поширювати перспективний педагогічний досвід, визначати шляхи удосконалення педагогічної майстерності викладача.

1.4. Види відкритих навчальних занять, що проводяться у коледжі: *пробне* - проводиться з метою визначення потенційної спроможності роботи викладачем претендента на цю посаду. Особа, яка проводить пробне заняття може не мати педагогічного досвіду;

поточне (планове) - є обов'язковим і проводиться у міжатестаційний період при підготовці викладача до чергової атестації, відповідно до графіку (не пізніше як за місяць до підсумкового засідання атестаційної комісії I-го рівня у поточному навчальному році); витяг із рішення циклової комісії подається до навчально-методичного кабінету коледжу; *позапланове* - проводиться у

міжатестаційний період при підготовці викладача до позачергової атестації або при надходженні до адміністрації коледжу скарг на низький рівень проведення навчальних занять викладачем

показове - проводиться досвідченим викладачем з метою демонстрації сучасних методик викладання, використання новітніх освітніх технологій;

конкурсне відкрите заняття проводиться викладачем, який претендує на присвоєння педагогічного звання «старший викладач» або «викладач-методист».

1.5. Типи відкритих навчальних занять:

- лекційні,
- практичні,
- семінарські,
- лабораторні.

Також з метою обміну досвідом виховної роботи, викладачами коледжу проводяться відкриті виховні заходи.

1.6. Відкрите заняття (захід) потребує від викладача певної підготовки та завжди є показовим.

1.7. Принципи контролю відкритого навчального заняття:

- *об'єктивність*, що передбачає правильне визначення викладачем понять, категорій, відповідність між темою заняття і викладом матеріалу, адекватне оцінювання знань студента під час проведення заняття;

- *систематичність* - регулярність виявлення професійного рівня, наукової та методичної компетентності викладачів;

- *спонукання* - заохочення викладача до постійного самовдосконалення та професійного зростання;

- *тематичність* - спрямованість на виявлення найбільш суттєвого у викладанні навчального матеріалу, концентрація уваги на чітко сформульованих питаннях програми, орієнтація на виявленні зв'язків між

темами та міждисциплінарних зв'язків.

- *всебічність* - критерії оцінки педагогічної діяльності викладача дозволяють вивчити її комплексно: виявити, що саме заслуговує на увагу, підлягає узагальненню та розповсюдженню, які саме аспекти потребують подальшого коригування або удосконалення.

1.8. Інформація про відкрите навчальне заняття оголошується заздалегідь, є доступною для всього педагогічного колективу. Відкрите заняття відвідують: члени атестаційної комісії коледжу, члени методичної ради коледжу, викладачі циклових комісій.

1.9. Навчальне заняття вважається таким, що відбулося, якщо воно тривало дві академічні години (практичне заняття - чотири академічні години), на ньому протягом зазначеного часу були присутні не менше трьох відвідувачів, включаючи голову циклової комісії.

2. Планування відкритих навчальних занять

2.1. Графік відкритих навчальних занять складається головами циклових комісій (завідувачами кафедр), які надають його до навчально-методичного кабінету через три тижні після початку семестру (додаток А).

2.2. Інформація про відкрите навчальне заняття додатково оприлюднюється через оголошення за два тижні до його проведення (додаток А).

2.3. Перенесення відкритих навчальних занять дозволяється у разі хвороби викладача, його відрядження тощо. Про зміни у графіку відкритих занять завчасно інформується методичний кабінет.

2.4. Відкриті навчальні заняття насамперед проводять викладачі:

- які претендують на підтвердження, присвоєння або на позачергове присвоєння кваліфікаційної категорії або педагогічного звання «викладач-методист», «старший викладач»;
- за результатами проведення занять яких були зроблені негативні

висновки у зв'язку з низьким рівнем засвоєння навчальної дисципліни за результатами перевірки залишкових знань, проведення директорських контрольних робіт, анкетування студентів тощо (позапланові відкриті заняття).

2.5. Право вибору теми, виду та форми проведення відкритого заняття надається викладачу.

2.6. Викладач, який проводить відкрите навчальне заняття, зобов'язаний:

- повідомити голову циклової комісії (завідувача кафедри) про тему, методичну ціль, форму його проведення;
- визначити дату, час, академічну групу та аудиторію;
- підготувати методичну розробку, роздатковий дидактичний матеріал, інформаційні матеріали (наочність, мультимедійну презентацію, навчальні фільми тощо);
- замовити необхідні технічні засоби навчання та перевірити їхній робочий стан;
- підготувати аудиторію (навчальний кабінет, лабораторію);
- повідомити студентів про проведення відкритого заняття, а якщо планується використання нестандартної форми його проведення - підготувати до цього студентів;
- чітко дотримуватися робочої програми навчальної дисципліни, теми та змісту заняття.

Текстові матеріали викладача (текст/конспект лекції, методична розробка заняття) мають бути надані до навчально-методичного кабінету на цифровому та паперовому носіях, надруковані державною мовою та відредаговані.

Методичні розробки відкритих навчальних занять обговорюються на засіданнях відповідних циклових комісій, кафедр.

Обов'язковим елементом методичної розробки є внутрішня рецензія.

Методичні розробки відкритих навчальних занять зберігаються в

методичному кабінеті коледжу.

2.7. Голова циклової комісії веде облік проведення відкритих навчальних занять викладачів з метою оптимізації їх планування та складання графіка відкритих занять циклової комісії на навчальний рік.

3. Проведення та оцінка результатів відкритого навчального заняття.

3.1. Відвідувачі відкритого навчального заняття мають зайти до аудиторії до початку заняття, дотримуватися педагогічного такту та не втручатися в хід заняття.

3.2. Відвідувачі відкритого навчального заняття здійснюють аналіз та формують відгук про його результативність. Алгоритми аналізу відкритих навчальних занять наведені у додатках Б, В, Г, Д.

3.3. Види аналізу відкритого навчального заняття:

короткий оціночний аналіз - це загальна оцінка навчально-виховної функції навчального заняття, що характеризує рішення освітнього, виховного та розвиваючого завдань і яка дає оцінку їхньої реалізації.

системний аналіз - це розгляд навчального заняття як єдиної системи з точки зору рішення головного дидактичного завдання й одночасно рішення розвиваючих завдань навчального заняття, забезпечення формування знань, умінь і навичок студентів, засвоєння ними способів навчання.

повний (аспектний) - це система аспектних аналізів, що включають оцінку реалізації завдань навчального заняття, зміст і види навчальної діяльності студентів за такими характеристиками, як рівні засвоєння ними знань і способів розумової діяльності, розвиток студентів, реалізація дидактичних принципів, результативність навчального заняття.

3.4. Обговорення відкритого навчального заняття з аналізом професійно-педагогічної компетентності викладача, науково-методичного рівня заняття, його навчально-методичної цінності, позитивних та негативних моментів відбувається одразу після його проведення.

При цьому враховуються:

- глибина володіння викладачем навчальної дисципліни, яку викладає;
- наукова точність формулювань, системність і послідовність викладення навчального матеріалу, його доступність для сприйняття студентами;
- використання останніх досягнень науки і техніки у відповідній галузі чи сфері знань, орієнтування студентів на необхідність використання навчальних матеріалів дисципліни в їх подальшій професійній діяльності;
- застосування активних та інтерактивних методів, методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, інноваційних технологій навчання;
- педагогічна техніка викладача;
- ефективність взаємодії з аудиторією.

3.5. Викладач, який проводив відкрите навчальне заняття, проводить самоаналіз та має пояснити свій педагогічний задум, обґрунтувати вибір методів, засобів, прийомів, технологій, що були застосовані на занятті (додаток Е) .

3.6. Підсумки обговорення підводить голова циклової комісії, а за його відсутності - методист.

3.7. За результатами проведення відкритих навчальних занять може бути ухвалене рішення циклової комісії про:

- порушення клопотання перед директором, педагогічною радою щодо:
  - заохочення викладача;
  - вивчення та узагальнення перспективного педагогічного досвіду;
  - упровадження в освітній процес коледжу методів, засобів, прийомів навчання, педагогічної технології, запропонованих викладачем;
- порушення клопотання перед атестаційною комісією відповідного рівня про:

- присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії;
- про відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії;
- про присвоєння відповідного педагогічного звання;
- про відповідність раніше присвоєному педагогічному званню .

3.8.Результати проведення відкритих навчальних занять, відображені у відгуках та витягах з протоколів засідань циклових комісій (кафедр) аналізуються методичною радою. На підставі цих висновків методичний кабінет розробляє заходи щодо вдосконалення освітнього процесу в коледжі.

ДОДАТКИ

Додаток А

Затверджено на засіданні
циклової комісії

протокол №____ від_____

Голова циклової комісії

(завідувач кафедри) _____

ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ВИКЛАДАЧІВ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ (КАФЕДРИ) _____

на _____ семестр 201 / 201 _навчального року

№	Дата	Прізвище, ініціали викладача	Навчальна дисципліна, тема, вид навчального заняття	Місце проведення	Примітки

ОГОЛОШЕННЯ

_____ відбудеться відкрите навчальне заняття

(дата, час, місце проведення)

(прізвище, ініціали викладача, назва циклової комісії)

з _____

(назва навчальної дисципліни)

тема «

».

Запрошуються всі бажуючі.

Додаток Б

Аналіз відкритої лекції

Прізвище, ім'я, по батькові викладача _____
 Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання _____
 Науковий ступінь, вчене звання _____
 Навчальна дисципліна _____ Тема _____
 Дата _____ Група _____ Курс _____ Спеціальність _____
 Вид відкритого заняття (пробне, поточне, позапланове, показове, конкурсне)

Аспект аналізу лекції	так	ні	примітки
Організаційна складова лекції «+» — так; «-» — ні			
Наявність організаційного моменту			
Дотримання структурних елементів лекції (вступна, основна, заключна частини)			
Дотримання регламенту (хронометражу)			
Рівень підготовки студентів (високий, достатній, низький)			
Дотримання основних психологічних та гігієнічних вимог			
Методична складова			
Відповідність робочій програмі			
Наявність методичної розробки			
Наявність плану (сценарію)			
Наявність конспекту лекцій/навчального посібника тощо			
Повнота та точність визначень, відповідність термінології науковим вимогам, зв'язок лекції з підручником або навчальними посібниками з курсу			
Засоби забезпечення позитивної мотивації навчання (розкриття значення теми для майбутньої професійної діяльності; актуальність та новизна змісту; емоційне забарвлення викладання; застосування методу порівняння та аналогій; ефект парадоксальності та здивування; приклади з власної практичної діяльності).			
Внутрішньо- й міждисциплінарні зв'язки			
Зв'язок матеріалу з майбутньою професійною діяльністю			
Використання інформаційно-комунікаційних технологій (вказати, яких саме)			
Застосування активних та інтерактивних методів навчання (вказати, яких саме)			
Використання завдань щодо самостійного опрацювання навчального матеріалу			
Конкретність завдань для самостійної роботи студентів			
Наявність висновків, що дають змогу осмислити лекцію в цілому, виділити її основну ідею			

Реалізація принципів навчання			
науковості навчання			
доступності навчання			
посильної труднощі			
самостійності й активності студентів			
систематичності й послідовності навчання			
диференціації та індивідуалізації навчання			
свідомості і міцності засвоєння знань, умінь та навичок			
проблемності навчання			
зв'язку теорії з практикою, навчання з життям			
наочності (ефективність та доцільність використання наочності та ТЗН)			
єдності освітньої, виховної та розвивальної функцій навчання			
Якість викладання навчального матеріалу			
Ораторське мистецтво викладача			
Якість мови (темپ, дикція, образність, емоційність, виразність, правильність)			
Педагогічний такт			
Володіння викладачем теоретичним матеріалом			
Вміння активізувати увагу студентів			
Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів			
Організація та підтримка зворотного зв'язку			
Підтримання робочої дисципліни під час проведення лекції			
Результативність лекційного заняття			
Відповідність сформованих на занятті знань вимогам ОКХ спеціальності			
Досягнення цілей лекції (освітніх, виховних, розвивальних)			
Орієнтація на професійну діяльність			
Виховний вплив на студентів			

Досягнення цілей і завдань заняття _____

Позитивні сторони, рекомендації щодо поширення педагогічного досвіду:

Зауваження, недоліки _____

Висновки (залежно від методичних цілей відкритого заняття): _____

Пропозиції: _____

Аналіз відкритого практичного заняття

Прізвище, ім'я, по батькові викладача _____
 Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання _____
 Науковий ступінь, вчене звання _____
 Навчальна дисципліна _____
 Тема _____
 Дата _____ Група _____ Курс _____ Спеціальність _____
 Вид відкритого заняття (пробне, поточне, позапланове, показове, конкурсне)

Аспект аналізу заняття	так	ні	примітки
Організаційна складова практичного заняття «+» — так; «-» — ні			
Наявність організаційного моменту			
Дотримання структурних елементів заняття (вступна, основна, заключна частини)			
Оптимальність розподілу часу, дотримання регламенту			
Підготовка кабінету			
Забезпечення заняття необхідним обладнанням та оснащенням			
Забезпечення студентів необхідним довідковим матеріалом			
Дотримання основних психологічних та гігієнічних вимог			
Проведення інструктажу щодо виконання практичних завдань			
Проведення інструктажу з ТБ			
Методична складова			
Відповідність робочій програмі			
Доцільність вибору форми проведення практичного заняття			
Зв'язок теми практичного заняття із теоретичним матеріалом			
Спрямованість практичного заняття на практичну підготовку студентів			
Зв'язок із попередніми та наступними темами практичних занять			
Формування та підтримка міждисциплінарних зв'язків			
Засоби забезпечення позитивної мотивації навчання (розкриття значення теми для майбутньої професійної діяльності; актуальність та новизна змісту; емоційне забарвлення викладання; застосування методу порівняння та аналогій; ефект парадоксальності та здивування; приклади з власної практичної діяльності).			
Наявність плану (сценарію) проведення практичного заняття			
Наявність методичної розробки практичного заняття			
Наявність інструктивного матеріалу для виконання практичних навичок			
Наявність методичних вказівок для виконання самостійної роботи студента			
Індивідуальний підхід до навчання студентів (наявність індивідуальних завдань)			
Ефективність використання наочного й дидактичного матеріалу			
Доцільність використання технічних засобів навчання			
Ефективність використання комп'ютерної техніки студентами			

Контроль за виконанням самостійної роботи студентами			
Контроль рівня здобутих практичних умінь та навичок			
Оголошення та аргументація оцінок			
Постановка завдання на наступне практичне заняття (диференційоване домашнє завдання)			
Перевірка звітів, робочих зошитів тощо			
Реалізація принципів навчання			
науковості навчання			
доступності навчання			
посильної труднощі			
самостійності й активності студентів			
систематичності й послідовності навчання			
диференціації та індивідуалізації навчання			
свідомості і міцності засвоєння знань, умінь та навичок			
проблемності навчання			
зв'язку теорії з практикою, навчання з життям			
наочності (ефективність та доцільність використання наочності та ТЗН)			
єдності освітньої, виховної та розвивальної функцій навчання			
Якість викладання навчального матеріалу			
Ораторське мистецтво			
Якість мови (темп, дикція, образність, емоційність, виразність, правильність)			
Педагогічний такт			
Володіння викладачем теоретичним матеріалом			
Уміння демонструвати виконання практичних розрахунків (дій)			
Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів			
Організація та підтримка зворотного зв'язку			
Створення у студентів мотивації для виконання самостійних практичних завдань			
Підтримання робочої дисципліни під час проведення практичного заняття			
Результативність практичного заняття			
Відповідність сформованих на занятті практичних вмінь та навичок вимогам ОКХ спеціальності			
Досягнення цілей практичного заняття (освітніх, виховних, розвивальних)			
Мотивація на самостійну діяльність			
Орієнтація на професійну діяльність			
Виховний вплив на студентів			

Досягнення цілей і завдань заняття _____

Позитивні сторони, рекомендації щодо поширення педагогічного досвіду:

Зауваження, недоліки _____

Висновки (залежно від методичних цілей відкритого заняття): _____

Пропозиції: _____

Додаток Г

Аналіз відкритого семінарського заняття

Прізвище, ім'я, по батькові викладача _____
 Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання _____
 Науковий ступінь, вчене звання _____
 Навчальна дисципліна _____
 Тема _____
 Дата _____ Г рупа _____ Курс _____ Спеціальність _____
 Вид відкритого заняття (пробне, поточне, позапланове, показове, конкурсне)

Аспект аналізу заняття	так	ні	примітки
Організаційна складова семінарського заняття «+» — так; «-» — ні			
Наявність організаційного моменту			
Дотримання структурних елементів заняття (вступна. основна, заключна частини)			
Підготовка кабінета			
Завчасне ознайомлення студентів із темою семінару, питаннями, які винесені на обговорення та списком літератури, рекомендованої для підготовки до семінару			
Організація діалогу між викладачем та студентами та між студентами у процесі розв'язання проблемних ситуацій			
Організація дискусії на семінарі			
Оптимальність розподілу часу, дотримання регламенту			
Дотримання основних психологічних та гігієнічних вимог			
Доцільність вибору форми проведення семінару			
Методична складова			
Відповідність теми семінарського заняття робочій програмі			
Зв'язок теми семінарського заняття із лекційним матеріалом			
Зв'язок із попередніми та наступними темами семінарських занять			
Формування та підтримка міждисциплінарних зв'язків			
Наявність плану (сценарію) проведення семінарського заняття			
Наявність методичної розробки семінарського заняття			
Формулювання основних проблемних ситуацій, загальних завдань семінару викладачем			
Формулювання основних проблемних ситуацій, загальних завдань семінару студентами			
Створення емоційного та інтелектуального настрою на семінарському занятті			
Конструктивний аналіз усіх відповідей, точок зору, виступів студентів			
Аргументоване формування проміжних висновків			

Ефективність використання наочного й дидактичного матеріалу			
Доцільність використання технічних засобів навчання			
Ефективність використання комп'ютерної техніки студентами			
Застосування інтерактивних методів навчання (вказати, яких саме)			
Застосування авторської методики проведення семінару (якої саме)			
Підведення підсумків семінару			
Оголошення та аргументація оцінок			
Постановка завдання на наступне семінарське заняття (диференційоване домашнє завдання)			
Реалізація принципів навчання			
науковості навчання			
доступності навчання			
посильної труднощі			
самостійності й активності студентів			
систематичності й послідовності навчання			
диференціації та індивідуалізації навчання			
свідомості і міцності засвоєння знань, умінь та навичок			
проблемності навчання			
зв'язку теорії з практикою, навчання з життям			
наочності (ефективність та доцільність використання наочності та ТЗН)			
єдності освітньої, виховної та розвивальної функцій навчання			
Якість викладання навчального матеріалу			
Ораторське мистецтво			
Якість мови (темп, дикція, образність, емоційність, виразність, правильність)			
Педагогічний такт			
Володіння викладачем теоретичним матеріалом			
Уміння демонструвати ведення дискусії			
Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів			
Організація та підтримка зворотного зв'язку			
Мотивація студентів щодо висловлювання власних точок зору			
Підтримання робочої дисципліни під час проведення заняття			
Результативність семінарського заняття			

Відповідність сформованих на занятті компетенцій вимогам ОКХ спеціальності			
Досягнення цілей семінарського заняття (освітніх, виховних, розвивальних)			
Мотивація самоосвіти			
Орієнтація на професійну діяльність			
Виховний вплив на студентів			

Досягнення цілей і завдань заняття _____
 Позитивні сторони, рекомендації щодо поширення педагогічного досвіду:
 Зауваження, недоліки _____
 Висновки (залежно від методичних цілей відкритого заняття): _____
 Пропозиції: _____

Додаток Д

Аналіз відкритого лабораторного заняття

Прізвище, ім'я, по батькові викладача _____
 Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання _____
 Науковий ступінь, вчене звання _____
 Навчальна дисципліна _____
 Тема _____
 Дата _____ Г рупа _____ Курс _____ Спеціальність _____
 Вид відкритого заняття (пробне, поточне, позапланове, показове, конкурсне)

Аспект аналізу заняття	так	ні	примітки
Організаційна складова лабораторного заняття «+» — так; «-» — ні			
Наявність організаційного моменту			
Дотримання структурних елементів (вступна, основна, заключна частини)			
Оптимальність розподілу часу, дотримання регламенту			
Дотримання основних психологічних та гігієнічних вимог			
Підготовка лабораторії			
Забезпечення лабораторної роботи необхідним обладнанням та оснащенням			
Забезпечення студентів необхідним довідковим матеріалом			
Проведення інструктажу щодо виконання лабораторної роботи			
Роз'яснення інструкцій та вимог до оформлення результатів лабораторної роботи			
Проведення інструктажу з ТБ			

Методична складова			
Відповідність теми лабораторного заняття навчальній програмі			
Доцільність вибору форми проведення лабораторного заняття			
Засоби забезпечення позитивної мотивації навчання (розкриття значення теми для майбутньої професійної діяльності; актуальність та новизна змісту; емоційне забарвлення викладання; застосування методу порівняння та аналогій; ефект парадоксальності та здивування; приклади з власної практичної діяльності).			
Зв'язок теми лабораторного заняття із теоретичним матеріалом			
Зв'язок із попередніми та наступними темами лабораторних занять			
Формування та підтримка міждисциплінарних зв'язків			
Наявність плану (сценарію) проведення лабораторного заняття			
Наявність методичної розробки лабораторного заняття			
Наявність інструктивного матеріалу для виконання лабораторної роботи			
Індивідуальний підхід до навчання студентів (наявність індивідуальних завдань)			
Наявність методичних вказівок для виконання самостійної роботи студента			
Визначення форм роботи студентів: фронтальна, групова, індивідуально-диференційована			
Ефективність використання наочного й дидактичного матеріалу			
Доцільність використання технічних засобів навчання			
Ефективність використання комп'ютерної техніки студентами			
Використання прийомів закріплення здобутих практичних вмінь та навичок			
Самостійна робота студентів із джерелами інформації			
Контроль виконання самостійної роботи студентами			
Контроль рівня здобутих практичних умінь та навичок			
Оголошення та аргументація оцінок			
Постановка завдання на наступне лабораторне заняття (диференційоване домашнє завдання)			
Перевірка щоденників, робочих зошитів тощо			
Реалізація принципів навчання			
науковості навчання			

доступності навчання			
посильної труднощі			
самостійності й активності студентів			
систематичності й послідовності навчання			
диференціації та індивідуалізації навчання			
свідомості і міцності засвоєння знань, умінь та навичок			
проблемності навчання			
зв'язку теорії з практикою, навчання з життям			
наочності (ефективність та доцільність використання наочності та ТЗН) єдності освітньої, виховної та розвивальної функцій навчання			
Якість викладання навчального матеріалу			
Культура мови викладача			
Ораторське мистецтво			
Педагогічний такт			
Володіння викладачем теоретичним матеріалом			
Уміння демонструвати виконання практичних розрахунків (дій)			
Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів			
Організація та підтримка зворотного зв'язку			
Підтримання робочої дисципліни під час проведення лабораторного заняття			
Результативність лабораторного заняття			
Відповідність сформованих на занятті практичних вмінь та навичок вимогам ОКХ спеціальності			
Досягнення цілей лабораторного заняття (освітніх, виховних, розвивальних)			
Мотивація на самостійну діяльність			
Орієнтація на професійну діяльність			
Виховний вплив на студентів			

Досягнення цілей і завдань заняття _____

Позитивні сторони, рекомендації щодо поширення педагогічного досвіду:
 Зауваження, недоліки _____

Висновки (залежно від методичних цілей відкритого заняття): _____

Пропозиції: _____

Додаток Е

Орієнтовна схема самоаналізу відкритого навчального заняття

1. Повнота розкриття цілей навчального заняття:

- навчальних -
- розвивальних -
- виховних -

2. Тип та форма проведення навчального заняття:

- засвоєння нових знань;
- формування умінь та навичок;
- застосування умінь та навичок;
- узагальнення та повторення.

3. Місце навчального заняття у вивченні теми:

- вступне;
- поточне;
- заключне.

4. Структура навчального заняття:

- I тип (сприйняття - осмислення - конкретизація - застосування знань, узагальнення);
- II тип (демонстрація зразка дій - осмислення - застосування знань під час виконання лабораторних, практичних та самостійних робіт);
- III тип (застосування вмінь і навичок під час виконання практичних та лабораторних робіт);
- IV тип (відбір узагальнюючих знань - актуалізація раніше отриманих нових знань - узагальнюючі висновки).

1. Як відбувалася організація роботи студентів з підручником/опорними конспектами, додатковою літературою?

6. Прийоми термінологічної роботи:

- Проговорення термінів уголос;
- Робота над засвоєнням орфографії нових біологічних термінів;
- Виявлення змісту терміну (семантика, смислове значення);
- Запис терміну на дошці та в робочих зошитах студентів;
- Вправи на взаємозв'язок терміну та поняття;
- Морфологічний та фонетичний аналіз термінів;
- Використання термінів у різних навчальних ситуаціях;
- Порівняння (зображення під мікроскопом з рисунком підручника).

7. Використані міждисциплінарні зв'язки:

- внутрішньодисциплінарні;
- міждисциплінарні.

8. Прийоми визначення навчальних досягнень студентів:

- індивідуальне опитування;
- фронтальне опитування;
- перевірка знань під час викладання нового матеріалу;
- самостійна робота за картками;
- перевірка знань, отриманих під час роботи з макетами, шляхом

демонстрування студентами дослідів (мікропрепаратів);

- робота зі схемами, рисунками;
- термінологічні диктанти (тести);
- заповнення таблиць;
- розв'язування кросвордів;
- розв'язання задач;
- тематичний контроль;
- контрольна робота;
- підсумкова атестація.

9 . Прийоми самостійної роботи студентів:

- спостереження;
- експеримент;
- практична робота;
- лабораторна робота;
- робота з підручником;
- робота з дидактичним матеріалом;
- розв'язування задач;

10. Наочність на навчальному занятті.

11. Якість знань студентів.

12. Самооцінка заняття, висновки:

- мету досягнуто;
- мету не досягнуто;
- мету досягнуто частково.
- Причини, за яких не досягнуто мету: _____